

Το ρήμα (Das Verb) και η κλίση του Ενεστώτα (Das Präsens)

1. Ομαλά ρήματα

Στα γερμανικά μαθαίνουμε το ρήμα στο **απαρέμφατο** (Infinitiv). Το απαρέμφατο είναι άκλιτο μέρος του λόγου κι έχει την κατάληξη **-en**, ενώ υπάρχουν και μερικά που έχουν την κατάληξη **-n**.

-en	-n
spielen (παίζω)	angeln (ψαρεύω)

1.1 Κλίση ομαλού ρήματος στον Ενεστώτα

Για να κλίνω στα γερμανικά ένα ρήμα

α) αφαιρώ από το απαρέμφατο την κατάληξή του.

β) Αυτό που απομένει είναι το **θέμα**.

γ) Στο θέμα του ρήματος προσθέτουμε τις **καταλήξεις** του **ενεστώτα**.

ich	spiele
du	spielst
er	spielt
sie	
es	
wir	spielen
ihr	spielt
sie	spielen
Sie	spielen

1.2 Ιδιαίτερες περιπτώσεις

1.2.1 Όταν ο χαρακτήρας του ρήματος (το τελευταίο γράμμα του θέματος¹) λήγει σε **-β-, -s-, -ss-, -x-, -z-** τότε στο β' ενικό πρόσωπο του Ενεστώτα, στο «du» δηλαδή, δεν θα έχω την κατάληξη **-st**, αλλά **-t**. Όπως θα δούμε και στον πίνακα που ακολουθεί, τα πρόσωπα **du, er-sie-es** και **ihr** έχουν την ίδια κατάληξη!

¹ Π.χ. **spielen** > θέμα: **spiel**, χαρακτήρας **l**

	heißen	reisen	reißen	boxen	tanzen
ich	heiße	reise	reisse	boxe	tanze
du	heißt !	reist !	reisst !	boxt !	tanzt !
er sie es }	heißt	reist	reisst	boxt	tanzt
wir	heißen	reisen	reißen	boxen	tanzen
ihr	heißt	reist	reisst	boxt	tanzt
sie	heißen	reisen	reißen	boxen	tanzen
Sie	heißen	reisen	reißen	boxen	tanzen

1.2.3 Σε ρήματα που

α) ο χαρακτήρας τους λήγει σε -t- ή -d-

β) σε -m- ή -n- και πριν από αυτά (τα -m-, -n-) υπάρχει σύμφωνο που δεν είναι το -l-, το -r- ή -προσοχή!- το -h- (όχι το -ch-), τότε στο β' και γ' ενικό πρόσωπο του ενεστώτα (du, er-sie-es) και στο β' πληθυντικό (ihr) δέχονται επιπλέον ένα -e για καθαρά λόγους ευφωνίας. **Πρακτικά: Όσα λήγουν σε -t-, -d-, chn- -ffn -tm -ppn.**

	warten	reden	atmen	rechnen	öffnen	wappnen
ich	warte	rede	atme	rechne	öffne	wappne
du	wartest !	redest !	atmest !	rechnest !	öffnest	wappnest
er sie es }	wartet !	redet !	atmet !	rechnet !	öffnet	wappnet
wir	warten	reden	atmen	rechnen	öffnen	wappnen
ihr	wartet	redet	atmet	rechnet	öffnet	wappnet
sie	warten	reden	atmen	rechnen	öffnen	wappnen
Sie	warten	reden	atmen	rechnen	öffnen	wappnen

Στα παραδείγματα εδώ, τα ρήματα έχουν χαρακτήρα σε -m-, -n- αλλά πριν από αυτούς προηγείται σύμφωνο που είναι -l-, -r- και -h-. Βλέπουμε ότι κλίνονται κανονικά όπως το spielen που μάθαμε στην αρχή.

	filmen	lernen	wohnen
ich	filme	lerne	wohne
du	filmst	lernst !	wohnst !
er sie es }	filmt !	lernt !	wohnt !
wir	filmen	lernen	wohnen
ihr	filmt	lernt	wohnt
sie	filmen	lernen	wohnen
Sie	filmen	lernen	wohnen

1.2.4 Τέλος, στα ρήματα που λήγουν σε -eln αποβάλλεται το -e στο πρώτο πρόσωπο του ενεστώτα (ich). Το ίδιο συμβαίνει και σε όσα λήγουν σε -ern, αν και σε αυτή την περίπτωση μπορούμε να διατηρήσουμε, αν θέλουμε, το -e στο πρώτο πρόσωπο του ενεστώτα.

	angeln	ändern
ich	angle και όχι angele	ändr e ή και änd ere
du	angel st	änder st
er sie es	angel t	ändert
wir	angel n	ändern
ihr	angel t	ändert
sie	angel n	ändern
Sie	angel n	ändern

2. Ανώμαλα ρήματα

Χαρακτηριστικό των ανωμάτων ρημάτων είναι ότι αυτά μεταβάλλουν (αλλάζουν) το θεματικό τους φωνήεν.

Παράδειγμα

geben α) geb- είναι το θέμα του ρήματος (αφαιρώ την κατάληξη του απαρεμφάτου),
β) **-e-** το **θεματικό φωνήεν**

Πιο απλά, δηλ. όχι τόσο «γραμματικά», θα μπορούσαμε να πούμε ότι το θεματικό φωνήεν είναι το πρώτο φωνήεν του ρήματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Οι αλλαγές του θεματικού φωνήεντος γίνονται/συμβαίνουν μόνο στο β' και γ' πρόσωπο ενικού του ενεστώτα, δηλαδή στα πρόσωπα du και er,sie, es.

2.1. Κατηγορίες ανωμάτων ρημάτων

1η κατηγορία: αυτά που μεταβάλλουν το -a- σε -ä-

2η κατηγορία: αυτά που μεταβάλλουν το -e- σε -i-

3η κατηγορία: αυτά που μεταβάλλουν το -e- σε -ie-

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στα ανώμαλα ρήματα που λήγουν σε -t- ή -d-. Σε αυτά δεν προσθέτουμε στα du και er,sie,es ένα ευφωνικό -e- στην κατάληξη, όπως είδαμε π.χ. στις περιπτώσεις των warten, reden (βλ. 1.2).

ΠΡΟΣΟΧΗ στην κλίση-ορθογραφία του nehmen (παίρνω)!

		a- σε -ä-		-e- σε -i-		-e- σε -ie-
	fahren	halten	laden	geben	nehmen	sehen
ich	fahre	halte	lade	gebe	nehme	sehe
du	fährst	hältst	Lädst	gibst	nimmst	siehst
er sie es	fährt	hält	lädt	gibt	nimmt	sieht
wir	fahren	halten	laden	geben	nehmen	sehen
ihr	fahrt	haltet	ladet	gebt	nehmt	seht
sie	fahren	halten	laden	geben	nehmen	sehen
Sie	fahren	halten	laden	geben	nehmen	sehen

3. Κλίση των βοηθητικών ρημάτων sein (είμαι), haben (έχω)

	sein	haben
ich	bin	habe
du	bist	hast
er sie es	ist	hat
wir	sind	haben
ihr	seid	habt
sie	sind	haben
Sie	sind	haben

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Εδώ, προς το παρόν, θα περιοριστούμε σε ό,τι αφορά τα ανώμαλα ρήματα μόνο στο fahren και τα βοηθητικά (σελ. 53 του σχολικού βιβλίου). Γενικά, αυτά που πρέπει να μάθετε πολύ καλά βρίσκονται σε πλαίσιο.

Αναφορά βιβλιογραφίας

Για την παρουσίαση των παραπάνω (αφαιρετικά κι απλουστευμένα σε έναν βαθμό για μεθοδολογικούς λόγους) χρησιμοποιήθηκαν τα κάτωθι βιβλία Γραμματικής της Γερμανικής Γλώσσας: Dreyer -Schmidt, DUDEN GRAMMATIK, Helbig Buscha και Ταμασοκλής Αρ. (εξαντλημένη έκδοση).

Σημείωση

Ενδεχομένως (μερικοί) να έχετε λάβει ένα προηγούμενο φύλλο σημειώσεων, στο οποίο υπήρχαν παροράματα, λόγω του «copy-paste δαίμονα». Στο παρόν έγγραφο όσα υπέπεσαν στην αντίληψή μου και μου υποδείχθηκαν έχουν διορθωθεί.